

موضوع	9- بخشنامه شماره 151700/95 مورخ 16/05/1395; ابلاغ بخش دوم ترجمه سند بال ۱۱
	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقتصاد مقاومتی اقدام و عمل جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانکهای دولتی غیر دولتی شرکت دولتی پست بانک موسسات اعتباری غیر بانکی بانک مشترک ایران - ونزوئلا و بانک بین المللی کیش ارسال میشود با سلام احتراما پیرو بخشنامه شماره ۹۴۲۹۶۳۴۸ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵ به پیوست بخش دوم ترجمه سند بال 11 جهت استحضار و بهره برداری ایفاد میگردد. همان گونه که استحضار دارند به واسطه نقش بسیار مهم سرمایه بانک ها به عنوان سپر حفاظتی در برابر شوکهای اقتصادی و مالی در جذب زبان و حفظ منافع و منابع سپرده گذاران و همچنین جلوگیری از وقوع بحران سیستماتیک در نظام بانکی و به دنبال آن در نظام مالی هر کشور کمیته نظارت بانکی بال استاد سه گانه ای موسوم به اسناد بال برای محاسبه سرمایه بانک ها را منتشر ساخته است. هدف اصلی اسناد مذکور ارایه رهنمودی همگرا در تمام دنیا جهت محاسبه صحیح سرمایه احتیاطی (مقرراتی) توسط بانکها و اعمال نظارت توسط مقام ناظر نظام بانکی بر مبنای اصول مطرح شده در این اسناد میباشد تا بدینوسیله بانکها سرمایه احتیاطی لازم را جهت جذب زبانهای غیر منتظره و جلوگیری از تسری این نوع زبانها به سپرده گذاران در اختیار داشته باشند. نتیجه نهایی چنین رویکردی ارایه نسبت احتیاطی به منظور حفظ ثبات نظام بانکی هر کشور تحت عنوان نسبت کفایت سرمایه میباشد که مطابق با سند بال 11 نسبت مذکور با رعایت شرایط محاسباتی در آن سند باید حداقل ۸ درصد باشد. مزیت اتخاذ چنین رویکردی برای افزایش مقاومت بانکها در برابر شرایط بحرانی این است که محاسبه استاندارد سرمایه احتیاطی بر مبنای اصول و مقررات مطروح در استاد بال امکان مقایسه و بررسی وضعیت مالی بانکهای مختلف را فراهم می آورد و بنابراین قضاوت صحیحی را در خصوص ثبات و سلامت یک بانک یا یک نظام بانکی در مقایسه با بانکها یا نظام بانکی دیگر امکان پذیر می سازد. در حال حاضر که بسیاری از کشورها استانداردهای سند بال ۱۱ را پیاده سازی نموده اند و دوره گذار برای اجرای مقررات و شاخصهای احتیاطی سند بال 111 در برخی از کشورها در حال سپری شدن میباشد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز با توجه به اهمیت رویکرد نظارت مبتنی بر ریسک در چارچوب سیاستهای احتیاطی خود به این مهم باور داشته و در همین راستا ترجمه سند بال 11 که مهمترین گام در ارایه و تعمیق مفاهیم و استانداردهای سند مذکور میباشد را سرلوحه برنامه نظارتی خود قرار داده است. شایان ذکر است که انتشار و پیاده سازی سند بال ۱۱۱ به معنای انقضای دوره استفاده از اصول و استانداردهای سند بال 11 نمیشود چرا که سند بال 11 بر محاسبه داراییهای موزون به ریسک مرتبط با تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸، تلفن : ۲۹۹۵۱ که پستی : ۳۱۱۱-۱۵۴۹۶، فاکس : ۶۶۷۲۵۶۷۴، سایت اینترنتی : www.chi.ir بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ریسک های اعتباری عملیاتی و بازار تمرکز نموده و بر آن اساس سرمایه پوششی لازم برای جذب زبان از محل ریسکهای مذکور را تعیین مینماید این در حالی است که بعد از وقوع بحران مالی سالهای ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ کمیته بال با هدف افزایش کیفیت مؤلفه های سرمایه ای و در نظر گرفتن و معرفی شاخص های ریسک نقدینگی در بانک ها به منظور تقویت مقاومت بانکها در برابر بحرانهای آتی سند بال ۱۱۱ را منتشر ساخت. بنابراین این امر به معنای جایگزین شدن سند مذکور با سند بال 11 نمیشود همان گونه که فوقا اشاره شد. در کشور ما نیز در اجرای سیاست نظارت بانکی مبتنی بر ریسک ترجمه بخش نخست سند بال 11 طی بخشنامه ای به نظام بانکی کشور ابلاغ گردید. در ادامه روند مذکور بخش دوم ترجمه سند بال 11 که مشتمل بر مباحث باقی مانده در خصوص محاسبه سرمایه پوششی ریسک اعتباری از جمله حداقل الزامات استفاده از رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی (IRB) و چارچوب اوراق بهادار سازی و محاسبه سرمایه پوششی این بخش و همچنین نحوه محاسبه سرمایه پوششی برای ریسک عملیاتی میباشد تکمیل شده است که جهت بهره برداری به پیوست ایفاد است. در خاتمه امید است با ترجمه اسناد بین المللی نظارت بانکی و به اشتراک گذاردن آنها با بانک ها گام مؤثری در تعمیق و پیاده سازی مفاهیم مذکور در نظام بانکی کشور برداشته و مراحل اجرای چنین استانداردهایی در کشور تسهیل گردد انتظار میرود که آن بانک مؤسسه اعتباری غیربانکی محترم نیز توجه کافی و وافی به اهمیت ترجمه حاضر داشته و آن را در ادامه بخش نخست ترجمه مورد استفاده قرار دهد. همچنین چنانچه پیشنهاد سازنده در خصوص تکمیل تسهیل و غنی تر نمودن فرایند انجام کار متصور است. مراتب را به بانک مرکزی منعکس نماید به یاری خداوند متعال بخشهای بعدی ترجمه سند بال 11 نیز تکمیل گردیده و در اولین فرصت در اختیار نظام بانکی کشور قرار داده می شود. ۲۹۱۷۳۲۵

مدیریت کل مقررات مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی اداره مطالعات و مقررات بانکی
عبدال مهدی ارجمند نژاد
۰۲-۳۲۱۵

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸، تلفن : ۲۹۹۵۱
کد پستی : ۳۱۱۱-۱۵۴۹۶، فاکس : ۶۶۷۲۵۶۷۴ سات اشتري: www.cbi.ir
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
همگرایی بین المللی
در زمینه استانداردها و اندازه گیری سرمایه بانکها
توافقنامه بال (۲)

چهارچوب بازبینی شده (نسخه جامع: ژوئن (۲۰۰۶) از انتشارات کمیته نظارت بانکی بال بانک تسویه بین المللی
جلد دوم

گروه مترجمین به ترتیب حروف الفبا
فردوس زارع قاجاری علی قیصری گودرزی مریم کشتکار
معاونت نظارتی

بانک مرکزی جمهوری

اسلامی ایران

بلوار میرداماد، شماره ۱۹۸ تلفن: ۲۹۹۵۱ (۹۸۳۱) www.cbi.ir وب سایت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معاونت نظارتی

استفاده از مطالب این سند با ذکر منبع بلامانع است.
معاونت نظارتی

وُ

):

۱

فهرست

H حداقل الزامات رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی

۱ ترکیب حداقل الزامات

تطبیق با حداقل الزامات

. طراحی سیستم رتبه بندی

(i) ابعاد رتبه بندی

استانداردهایی برای تسهیلات و تعهدات شرکتی دولتی و بانکی
استانداردها برای تسهیلات و تعهدات خرد

(ii) ساختار رتبه بندی

استانداردها برای تسهیلات و تعهدات شرکتی دولتی و بانکی

استانداردهایی برای تسهیلات و تعهدات خرد .

(iii) معیار رتبه بندی .

انواع تسهیلات ویژه در طبقه دارایی شرکتی

(iv) افق تخصیص رتبه بندی .

(v) استفاده از مدل ها

(vi) مستند سازی طراحی سیستم رتبه بندی

۴ عملیات سیستم رتبه بندی ریسک

(i) پوشش رتبه ها .

(ii) یکپارچگی فرایند رتبه بندی

استانداردهای لازم برای منابع در معرض ریسک شرکتی دولتی و بانکی

استانداردهای لازم برای منابع در معرض ریسک خود

(iii) اغماضها .

(v) آزمون بحران در ارزیابی کفایت سرمایه

۵ حاکمیت شرکتی و کنترل

(1) حاکمیت شرکتی

ل : ۹

(ii) کنترل ریسک اعتباری

(iii) حسابرسی داخلی و حسابرسی مستقل

۶ استفاده از رتبه بندی های داخلی

کمی سازی ریسک

(1) الزامات کلی برای تخمین

ساختار و مشاد.

(ii) تعریف نکول

(iii) امهال .

(۴۷) مدیریت اضافه برداشتها

(v) تعریف زبان برای تمامی طبقات دارایی

(vi) الزامات خاص برای تخمین احتمال نکول

منابع در معرض ریسک شرکتی دولتی و بانکی

(vii) الزامات خاص تخمینهای داخلی زبان با فرض نکول

استانداردهایی برای تمامی طبقات دارایی

استانداردهای بیشتر برای منابع در معرض ریسک شرکتی دولتی و بانکی

(viii) الزامات خاص تخمینهای داخلی منابع در معرض نکول

استانداردهایی برای تمامی طبقات دارایی

(ix) حداقل الزامات برای ارزیابی تاثیر تضامین و ابزارهای مشتقه اعتباری

تایید تخمین های داخلی

(1) شرایط املاک تجاری و مسکونی به عنوان وثیقه

(ii) الزامات عملیاتی برای حصول شرایط املاک تجاری ر مسکونی

(iii) الزامات شناسایی اسناد دریافتی مالی

تعریف استاد دریافتی واجد شرایط .

الزما ت نسناسایی سایر وثیق

۱۰ الزامات به رسمیت شناختن اجاره .

ل

:(

۱۱ محاسبه پوشش سرمایه ای برای سرمایه گذاری در سهام به قصد انتفاع از فروش

(1) رویکرد بازار محور مدل های داخلی

(ii) کمی سازی ریسک و پوشش سرمایه ای

(iii) کنترل ها و فرایند مدیریت ریسک

م

(1) تصدیق اعتبار و مستند سازی.

الزامات افشا .

(۱۷) ریسک اعتباری چارچوب اوراق بهادار سازی
گستره و تعاریف معاملات تحت پوشش چارچوب تبدیل دارایی به اوراق بهادار
تعاریف و اصطلاحات عمومی
۱ بانک بانی .

برنامه انتشار اوراق تجاری با پشتوانه دارایی
اختیار باز خرید پیش از سر رسید اوراق بهادار با پشتوانه دارایی
۴ ارتقاء اعتباری .

۵ اوراق افزایش اعتبار از طریق جریان پرداختهای بهره
تسویه پیش از موعد .
مانده حاشیه سود
- حمایت ضمنی .

نهاد واسط
الزامات عملیاتی به رسمیت شناختن انتقال ریسک
۱ الزامات عملیاتی برای اوراق بهادار سازی متعارف .
الزامات عملیاتی برای تبدیل دارایی به اوراق بهادار ترکیبی
الزامات عملیاتی و ترتیبات اختیار باز خرید پیش از سر رسید.
ترتیبات منابع در معرض ریسک اوراق بهادار سازی
۱- محاسبه سرمایه الزامی
(1) کسورات سرمایه

(ii) حمایت ضمنی ...
۲- الزامات عملی برای استفاده از ارزیابی های اعتباری مستقل .
رویکرد استاندارد برای منابع در معرض ریسک اوراق بهادار سازی
(1) گستری

(ii) وزن های ریسک .
(iii) استثنائاتی برای ترتیبات عمومی در خصوص منابع در معرض ریسک اوراق بهادار سازی فاقد رتبه ۷۵ (۱۷) ضرائب
تبدیل اعتباری در مورد منابع در معرض ریسک زیر خط ترازنامه (۷) ترتیبات کاهش ریسک اعتباری منابع در معرض ریسک
اوراق بهادار سازی (vi) سرعایه الزمی برای ذخایر تسویه پیش از موعد .
(vii) تعیین ضرائب تبدیل اعتباری برای انواع مخشک تسویه پیش از موعد کنترل شده.
(viii) تعیین ضرائب تبدیل اعتباری برای تسویه پیش از موعد کنترل نشده. رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی برای منابع در
معرض ریسک اوراق بهادار سازی گستری
(1) سلسله مراتب رویکردها .
(ii) حداکثر سرمایه الزمی.
(۱۷) رویکرد مبتنی بر رتبه بندی .
(۷) رویکرد ارزیابی داخلی
(i) فرمول نظارتی (SF)
(vii) تسهیلات تامین نقدینگی .
(viii) ترتیبات منابع در معرض ریسک هم پوشان
(x) ارائه دهندگان واجد شرایط تسهیلات پیش پرداخت نقدی
(x) ترتیبات کاهش ریسک اعتباری در خصوص منابع در معرض ریسک اوراق بهادار سازی (1) سرمایه الزامی برای ذخایر
تسویه پیش از موعد .
ریسک عملیاتی
تعریف ریسک عملیاتی
روشهای اندازه گیری ریسک عملیاتی .
رویکرد شاخص پایه

ل
:
۹

رویکرد استاندارد
رویکردهای اندازه گیری پیشرفته (AMA)
معیارهای واجد شرایط شدن
رویکرد استاندارد .
رویکردهای اندازه گیری پیشرفته
(1) استانداردهای عمومی
(1.1) استانداردهای کیفی

ل):

11. حداقل الزامات رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی

معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۳۸۷ بخش ح.۳ ارائه کننده حداقل الزامات برای استفاده مقدماتی و مستمر از رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی است. حداقل الزامات در ۱۲ بخش جداگانه تقسیم شده است که عبارتند از: (الف) ترکیب حداقل الزامات (ب) تطبیق با حداقل الزامات (ج) طراحی سیستم رتبه بندی (د) فعالیت های سیستم رتبه بندی ریسک (ه) حاکمیت شرکتی و نظارت (و) استفاده از رتبه بندی داخلی (ز) کمی کردن ریسک (ح) تایید برآوردهای داخلی (ط) برآوردهای نظارتی زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول (ی) الزامات شناسایی اجاره (ک) محاسبه هزینه های سرمایه ای برای مشارکت حقوقی و سرمایه گذاری و (ل) الزامات افشا ممکن است ذکر این نکته مفید باشد که حداقل الزامات ممکن است در خصوص طبقات مختلف داراییها اعمال گردد. بنابراین بیشتر از یک طبقه از دارایی میتواند در خلال مفاد حداقل الزامات مورد بحث قرار گیرد.

۱ ترکیب حداقل الزامات

۳۸۸ برای اینکه بانکی واجد شرایط رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی باشد باید به ناظران اثبات کند که از همان ابتدا و همچنین به طور مستمر دارای حداقل الزامات مورد نظر میباشد بسیاری از این الزامات به شکل اهدافی هستند که سیستمهای واجد شرایط رتبه بندی ریسک بانک باید آن را دارا باشند. تمرکز بر تواناییهای بانک برای دسته بندی و کمی کردن ریسک باید به نحوی سازگار، قابل اعتماد و معتبر باشد.

۳۸۹ اصل فراگیر در پس این الزامات سیستمهای رتبه بندی و برآورد ریسک و فراهم نمودن فرایندها برای ارزیابی معنادار قرض گیرنده و خصوصیات تراکنش یک تفکیک معنادار ریسک و برآوردهای کمی دقیق و سازگار ریسک است. علاوه بر آن سیستمها و فرایندها می بایست همسو با استفاده داخلی این برآوردها باشد. کمیته تایید میکند که تفاوت در بازارها روشهای رتبه بندی محصولات بانکی و شیوه ها بانک ها و ناظران را ملزم به سفارشی سازی رویه های عملیاتی شان می نماید قصد کمیته دیکته کردن شکل یا جزئیات عملیاتی شیوه ها و سیاستهای مدیریت ریسک بانک نیست. هر ناظر جزئیات رویه های بازبینی را توسعه میدهد تا اطمینان حاصل کند از اینکه سیستمها و کنترل های بانک ها برای به کار گیری بر مبنای رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی کافی باشند.

۳۹۰ حداقل الزامات تشریح شده در این سند به تمام طبقه های دارایی اعمال میشود مگر آنها که مشخصا استثنا آن ذکر شود. استانداردهای مربوط به فرایند تخصیص منابع در معرض ریسک به رتبه قرض گیرنده یا رتبه تسهیلات و نظارت مربوطه اعتباردهی و غیره به طور یکسان در خصوص فرایند

1

تعیین تسهیلات و تعهدات خرد در معرض ریسک گروهی از تسهیلات و تعهدات همگن اعمال می شود.

مگر مواردی که به طور مشخص ذکر شوند.

۳۹۱ حداقل الزامات تشریح شده در این سند به هر دو رویکرد پایه و پیشرفته اعمال می شوند مگر غیر از این ذکر شده باشد به طور کلی همه بانکهای مبتنی بر رتبه بندی داخلی باید برآوردهای احتمال نکول خود را تهیه کنند و باید با الزامات کلی برای طراحی سیستم رتبه دهی عملیات کنترل و حاکمیت شرکتی پایبند باشند؛ همانند الزامات لازم برای برآورد و تایید معیارهای احتمال نکول بانک های علاقمند به استفاده از برآوردهای خود از زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول باید همچنین حداقل الزامات فزاینده برای این عوامل ریسک ذکر شده در پاراگرافهای ۴۶۸ تا ۴۸۹ را نیز در اختیار داشته باشند. تطبیق با حداقل الزامات

۳۹۲ به منظور واجد شرایط شدن برای اعمال رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی یک بانک باید به ناظر خود نشان دهد که الزامات مبتنی بر رتبه بندی داخلی در این سند را در ابتدا و به طور مداوم دارا می باشد. شیوه های مدیریت ریسک اعتباری جامع بانکها باید همسو با رهنمودهای در حال تکامل منتشر شده توسط کمیته و ناظران ملی باشد.

۳۹۳ ممکن است موقعیتهایی پیش آید که بانک کاملاً منطبق با همه حداقل الزامات نباشد. در این حالت بانک باید نقشه ای برای بازگشت به موقع به حالت انطباق تهیه کند به دنبال تایید ناظر خود باشد یا بانک باید نشان دهد که تاثیر آن عدم تطبیق اهمیت زیادی در مورد ریسکهای فراروی موسسه ندارد شکست در تهیه یک برنامه قابل قبول با پیاده سازی رضایت بخش برنامه یا نشان دادن کم اهمیت بودن آن ناظران را به تجدید نظر در مورد واجد شرایط بودن بانک برای رویکرد مبتنی بر رتبه بندی داخلی وا می دارد علاوه بر این در دوره عدم تطبیق ناظران نیاز بانک برای نگهداری سرمایه اضافی تحت رکن ۲ یا انجام اقدام نظارتی مناسب دیگر را در نظر می گیرند.

۱ بانک ها ملزم به ارائه برآوردهای خود از احتمال نکول را برای مشارکت حقوقی و سرمایه گذاری خاص و تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک خاص که در طبقه فرعی تسهیلات ویژه قرار می گیرند، نمی باشند.

ل): ؟۰

. طراحی سیستم رتبه بندی

9

معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۳۹۴ عبارت "سیستم رتبه بندی در بردارنده همه روشها فرایندها کنترلها و جمع آوری داده و سیستمهای فناوری اطلاعاتی است که از ارزیابی ریسک اعتباری تخصیص رتبه بندی های داخلی

ریسک و کمی سازی برآوردهای نکول و زبان پشتیبانی کند.

۳۹۵ در هر طبقه از دارایی یک بانک ممکن است از چندین سیستم رتبه بندی ویژه ای برای صنایع یا بخش هایی از بازار خاصی به عنوان مثال بازار متوسط و شرکت بزرگ داشته باشد. اگر بانک استفاده از چندین سیستم را انتخاب کند مبنای منطقی اختصاص یک سیستم رتبه بندی به قرض گیرنده باید مستند سازی شده و به شکلی به کار گرفته شود که به بهترین نحو بازتاب دهنده سطح ریسک قرض گیرنده باشد. بانک ها نباید قرض گیرنده را بین سیستمهای رتبه بندی نامناسب قرار دهند تا بدین وسیله الزامات سرمایه نظارتی را به حداقل برسانند به عبارت دیگر دست چین نمودن از طریق انتخاب سیستم رتبه بندی بانک ها باید نشان دهند که هر سیستم استفاده شده برای اهداف مبتنی بر رتبه بندی داخلی در ابتدا و به طور مداوم منطبق با حداقل الزامات است.

(1) ابعاد رتبه بندی

استانداردهایی برای تسهیلات و تعهدات شرکتی دولتی و بانکی

۳۹۶ یک سیستم رتبه بندی مبتنی بر رتبه بندی داخلی واجد شرایط باید دو بعد مجزا و متمایز داشته باشد:

(i) ریسک نکول قرض گیرنده و (ii) عوامل خاص معاملات

۳۹۷ بعد اول باید در جهت ریسک نکول قرض گیرنده باشد تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک جداگانه به قرض گیرنده مشابه باید به همان رتبه مشابه قرض گیرنده تخصیص داده شود؛ البته صرف نظر از هر تفاوت در ماهیت هر معامله خاص دو مورد استثنا در این خصوص وجود دارد. اول در مورد ریسک انتقال کشور جایی که بانک مجاز است رتبه های قرض گیرنده متفاوتی را بسته به این که تسهیلات بر اساس پول محلی باشد یا ارز خارجی تخصیص دهد. دوم هنگامی که نحوه عمل تضامین

مرتبط به یک تسهیلات ممکن است در رتبه تعدیل شده برای قرض گیرنده بازتاب پیدا کند. در هر دو حالت تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک جداگانه ممکن است منجر به چندین رتبه به یک قرض گیرنده شود. بانک باید در سیاست اعتباری خود به تفصیل به رابطه بین رتبه های قرض گیرنده بر حسب

1

سطح ریسکی که هر رتبه نشان می دهد پردازد. ریسک برآورد شده و ریسک اندازه گیری شده باید سطح ریسکی که هر رتبه نشان می دهد پردازد. ریسک برآورد شده و ریسک اندازه گیری شده باید

همزمان با کاهش کیفیت اعتبار از یک رتبه به رتبه بعدی افزایش یابد سیاست مورد اشاره باید ریسک هر رتبه را به شکل تفصیلی هم از نظر توصیف احتمال ریسک نکول قرض گیرندگان نوعی تخصیص داده شده به هر رتبه و هم از لحاظ معیارها استفاده شده برای تمایز سطح ریسک اعتباری توضیح دهد.

۳۹۸ بعد دوم باید بازتاب دهنده عوامل مختص یک معامله باشد مانند وثیقه اولویت نوع محصول و غیره برای بانک های استفاده کننده از رتبه بندی داخلی پایه این الزام میتواند با وجود یک بعد تسهیلاتی پاسخ داده شود که بازتاب دهنده عوامل قرض گیرنده و هم مختص یک معامله باشد. به عنوان مثال یک بعد رتبه بندی که بازتاب دهنده زبان مورد انتظار با ترکیب توانایی هم قرض گیرنده احتمال نکول و هم ملاحظات شدت زبان با فرض نکول باشد خواهد بود به همین صورت یک سیستم رتبه بندی که منحصر بازتاب دهنده زبان با فرض نکول باشد نیز واجد شرایط میباشد. در جایی که یک بعد رتبه بندی بازتاب دهنده زبان مورد انتظار بوده و به طور جداگانه کمی کننده زبان با فرض نکول نباشد، برآوردهای نظارتی زبان با فرض نکول باید مورد استفاده قرار گیرد.

۳۹۹ برای بانک هایی که از رویکرد پیشرفته استفاده میکنند رتبه های تسهیلات باید منحصر بازتاب دهنده زبان با فرض نکول باشد. این رتبه ها میتوانند بازتاب دهنده هر یک و یا همه عوامل تاثیر گذار بر زبان با فرض نکول باشند که مشتمل و البته نه محدود به مواردی نظیر انواع وثیقه محصول، صنعت و هدف می باشد. خصوصیات قرض گیرنده ممکن است در معیارهای رتبه بندی زبان با فرض نکول فقط تا حدی که آن ها در پیش بینی زبان با فرض نکول دخالت داده شوند لحاظ گردد بانک ها مجاز هستند عوامل تاثیر گذار بر رتبه تسهیلات را در بین بخشهای سید دارایی تغییر دهند؛ البته تا زمانیکه بتوانند ناظر را متقاعد کنند که این تغییر مرتبط بودن و دقت برآوردهایشان را ارتقا می دهد.

۴۰۰ بانک های استفاده کننده از معیارهای دسته بندی نظارتی برای طبقه فرعی تسهیلات ویژه از این الزام دو بعدی برای تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک خود معاف هستند با توجه به وابستگی متقابل بین خصوصیات قرض گیرنده معامله در تسهیلات ویژه بانکها میتوانند الزامات تحت این سرفصل را از طریق تنها یک بعد از رتبه بندی که نشان دهنده زبان مورد انتظار با در نظر گرفتن ملاحظات توانایی

قرض گیرنده احتمال نکول و شدت زبان زبان با فرض نکول میباشد را برآورده سازند. این معافیت

در خصوص بانک هایی که از رویکرد پایه شرکتی عمومی یا رویکرد پیشرفته طبقه فرعی تسهیلات ویژه استفاده می کنند اعمال نمی شود.

1

استانداردها برای تسهیلات و تعهدات خرد

6

۴۰۱ سیستم های رتبه بندی برای تسهیلات و تعهدات خرد باید مبتنی بر ریسک قرض گیرنده و ریسک معامله باشد و باید همه خصوصیات مربوط به قرض گیرنده و معامله را در برگیرد. بانک ها باید هر تسهیلات و تعهداتی که در ذیل منابع در معرض ریسک خرد برای اهداف مبتنی بر رتبه بندی داخلی قرار می گیرد را به یک مجموعه ای خاص از ابزارهای مالی مرتبط اختصاص دهند بانک ها باید مشخص کنند که این فرایند یک تفکیک معنادار از ریسک و گروه بندی تسهیلات و تعهدات همگن فراهم می نماید و به برآوردهای دقیق و سازگار خصوصیات زبان در سطح مجموعه منابع در معرض ریسک می انجامد.

۴۰۲ برای هر مجموعه از بانک باید احتمال نکول زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول را برآورد کند. مجموعه های

متعددی از میتوانند برآوردهای یکسانی از احتمال نکول زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول را داشته باشند حداقل بانکها باید عوامل ایجاد کننده ریسک زیر را به هنگام تخصیص تسهیلات و تعهدات به یک مجموعه از منابع در معرض ریسک در نظر داشته باشند

خصوصیات ریسک قرض گیرنده مانند نوع قرض گیرنده جمعیت شناختی نظیر سن شغل)

خصوصیات ریسک معامله شامل محصول یا و انواع وثیقه به عنوان مثال تسهیلات به ارزش داراییهای تامین مالی شده تغییرات انتظاری ریسک تضامین و اولویت در تصرف اولین در مقابل دومین حق تصرف بانکها باید به طور صریح شرایط وثایق متقابل در صورت وجود را مشخص کنند؛

تاخیر در بازپرداخت تسهیلات و تعهدات از بانکها انتظار میرود که به صورت جداگانه تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک که چه دچار تاخیر در بازپرداخت شده یا نشده اند را شناسایی کنند.

ل

:(

(ii) ساختار رتبه بندی

معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

استانداردها برای تسهیلات و تعهدات شرکتی دولتی و بانکی

۶

۴۰۳ بانک باید توزیع معناداری از تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک بین رتبه ها بدون تمرکز بیش از حد در هر دو مقیاس رتبه بندی قرض گیرنده و مقیاسهای رتبه بندی تسهیلات داشته باشد.

۴۰۴ برای رسیدن به این هدف یک بانک باید حداقل هفت رتبه قرض گیرنده را برای قرض گیرنده نکول نشده داشته باشد و یکی برای آنها که نکول شده اند بانکهایی با فعالیت تسهیلات دهی متمرکز بر یک بخش خاص بازار مجاز هستند این الزام را با حداقل تعداد رتبه ها پاسخ دهند؛ ناظران ممکن است از بانک ها که به قرض گیرنده با کیفیت اعتباری متنوع تسهیلات می دهند بخواهند که تعداد بیشتری رتبه در خصوص قرض گیرنده داشته باشند.

۴۰۵ رتبه قرض گیرنده به عنوان ارزیابی ریسک قرض گیرنده بر اساس مجموعه ای مجزا و خاص از معیارهای رتبه بندی تعریف میشود که از آن برآوردهای احتمال نکول استخراج میشود. تعریف رتبه باید شامل توصیفی از درجه ریسک نکول نوعی قرض گیرنده مختص یک رتبه و معیارهای استفاده شده برای تمایز سطح ریسک اعتباری باشد. علاوه بر آن تغییرات "" یا "" به رتبه های آلفا یا عددی فقط در صورتی تعیین کننده یک رتبه متمایز هستند که بانک شرحی کامل از رتبه بندی و معیارهایی برای تخصیص آنها تهیه کرده باشد و به صورت جداگانه احتمال نکول را برای این رتبه های تعدیل شده کمی کرده باشد.

۴۰۶ بانک های دارای پرتفویهای تسهیلات متمرکز بر یک بخش خاص بازار و طیف معینی از ریسک نکول باید به منظور پرهیز از تمرکز بی مورد بر قرض گیرنده در یک رتبه خاص رتبه های کافی در آن طیف داشته باشند. تمرکزهای با اهمیت در یک یا چند رتبه باید مبتنی بر شواهد تجربی قانع کننده ای باشد که رتبه یا رتبه ها به طور منطقی پهنای احتمال نکول را محدود نموده و ریسک نکول به وجود آمده توسط قرض گیرنده در یک رتبه از آن پهنای قرار گیرد.

۴۰۷ هیچ کمیته ی مشخصی از تعداد رتبه های تسهیلات برای بانکهای استفاده کننده از رویکرد پیشرفته برای برآورد زبان با فرض نکول وجود ندارد بانک باید برای پرهیز از دسته بندی تسهیلاتی که

ل

:(

زبان با فرض نکول بسیار متفاوتی در یک رتبه دارند؛ به تعداد کافی رتبه های تسهیلات داشته باشد.

]

معیارهای استفاده شده برای تعریف رتبه های تسهیلات می بایست ریشه در شواهد تجربی داشته باشد.

۴۰۸ بانک های استفاده کننده از رویکرد دسته بندی نظارتی برای طبقه های دارایی تسهیلات ویژه باید

1

حداقل چهار رتبه برای قرض گیرنده نکول نشده و یکی برای قرض گیرنده نکول شده داشته باشند.

ل

الزامات برای منابع در معرض ریسک در قالب تسهیلات ویژه که واجد شرایط رویکرد پایه و رویکردهای پیشرفته شرکتی هستند مشابه الزامات ناظر بر منابع در معرض ریسک شرکتی عمومی هستند.

استانداردهایی برای تسهیلات و تعهدات خرد

۴۰۹ برای هر مجموعه از تسهیلات و تعهدات شناسایی شده بانک باید قادر به تهیه شاخص های کمی زبان احتمال نکول زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول برای آن باشد. سطح تفکیک برای اهداف مبتنی بر رتبه بندی داخلی باید اطمینان دهد که تعداد تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک در یک مجموعه ی فرضی برای کمی سازی معنادار و تایید اعتبار خصوصیات زبان در سطح این مجموعه کافی باشد لازم است توزیع معناداری از قرض گیرنده و تعهدات در معرض ریسک در سطح مجموعه ها وجود داشته باشد. یک مجموعه منفرد نباید شامل تمرکز بی مورد کل تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک خرد بانک باشد.

(iii) معیار رتبه بندی

۴۱۰ بانک باید دارای تعاریف فرایندها و معیارهای رتبه بندی خاص برای تخصیص تسهیلات و تعهدات در معرض ریسک به هر رتبه در یک سیستم رتبه بندی باشد. تعاریف و معیارهای رتبه بندی باید قابل قبول و مبتنی بر ادراک بوده و منجر به تفکیک معنادار ریسک شوند.

توصیفات و معیارهای رتبه باید به اندازه کافی تفصیلی باشد تا امکان تخصیص سازگار رتبه های یکسان به قرض گیرنده یا تسهیلات دارای ریسک مشابه را فراهم نماید. این سازگاری می بایست در میان خطوط کسب و کار واحدها و موقعیتهای جغرافیایی وجود داشته باشد. اگر معیار رتبه بندی و رویه ها به دلیل تفاوت نوع وام گیرندگان و یا تسهیلات متفاوت باشد بانک باید امکان ناسازگاری را پایش نموده و معیارها رتبه بندی را در صورت نیاز به منظور ارتقای سازگاری اصلاح نماید. تعاریف مکتوب رتبه بندی باید به اندازه کافی شفاف و دقیق باشند تا به اشخاص ثالث از قبیل حسابرسی داخلی یا عملیات مستقل مشابه و ناظران اجازه درک تخصیص رتبه ها برای بررسی نحوه تخصیص رتبه ها و ارزیابی میزان تناسب رتبه مجموعه تخصیص یافته را بدهد.

1

معیارها باید همسو با استانداردهای تسهیلات دهی داخلی بانک و سیاست های آن برای

ل

رسیدگی به وام گیرندگان و تسهیلات مشکل دار باشد.

۴۱۱ برای اطمینان از اینکه بانک ها اطلاعات در دسترس را دائما در نظر بگیرند؛ آنها باید از همه اطلاعات مربوط و اساسی در تخصیص رتبه به قرض گیرنده و تسهیلات استفاده کنند. اطلاعات باید موجود و روز آمد باشد. هرچه اطلاعات یک بانک کمتر باشد محافظه کاری بیشتری باید در مورد تخصیص منابع در معرض ریسک به رتبه ها و مجموعه های قرض گیرنده و تسهیلات به عمل آید. یک رتبه بندی بیرونی میتواند عامل اولیه تعیین کننده تخصیص رتبه بندی داخلی باشد؛ با این حال بانک باید اطمینان حاصل کند که سایر اطلاعات مربوط را نیز در نظر گرفته است.

انواع تسهیلات ویژه در طبقه دارایی شرکتی

۴۱۲ بانک های استفاده کننده از رویکرد مبتنی بر معیارهای نظارتی برای منابع در معرض ریسک تسهیلات ویژه باید منابع در معرض ریسک را بر اساس معیارها سیستمها و فرایندهای خودشان با هدف انطباق با حداقل الزامات به رتبه های ناشی از رتبه بندی داخلی خود تخصیص دهند. بانک ها سپس باید این رتبه های داخلی را در قالب ۵ دسته رتبه بندی نظارتی ترسیم کنند. جدول ۱ تا ۴ که در پیوست ۶ آمده است برای هر طبقه فرعی از منابع در معرض ریسک تسهیلات ویژه عوامل ارزیابی کلی و خصوصیات نشان داده شده توسط منابع در معرض ریسکی که زیر هر دسته نظارتی قرار می گیرد را تهیه نموده است. هر فعالیت تسهیلات دهی یک جدول منحصر به فردی دارد که تشریح کننده عوامل ارزیابی و خصوصیات است.

۴۱۳ کمیته این را تصدیق میکند معیارهایی که بانک برای تخصیص منابع در معرض ریسک به رتبه های داخلی استفاده میکند کاملاً منطبق با معیارهای تعیین کننده دسته بندیهای نظارتی نخواهد بود؛ با این حال بانک باید نشان دهد که فرایند ترسیم آنها منجر به هم تراز رتبه هایی شده که سازگار با اکثر خصوصیات در دسته بندی نظارتی مربوط است بانکها باید توجه ویژه ای نمایند تا اطمینان حاصل کنند که اغماضهای ناشی از استفاده معیارهای داخلی آنها فرایند ترسیم را بی اثر نکند.

ل

:(

(iv) افق تخصیص رتبه بندی

معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۴۱۴. هر چند افق زمانی استفاده شده در برآورد احتمال نکول یک ساله است همانگونه که در پاراگراف

۴۴۷ توضیح داده شد؛ با این حال از بانکها انتظار میرود که از افق زمانی طولانی تری در تخصیص

رتبه بندی ها استفاده کنند.

۴۱۵ رتبه قرض گیرنده باید نمایش دهنده ارزیابی بانک از توانایی و اشتیاق قرض گیرنده برای عمل

کردن وفق قرارداد با وجود شرایط بد اقتصادی یا حادث شدن حوادث غیر مترقبه باشد. به عنوان مثال بانک مجاز است ارزیابی های رتبه بندی را بر اساس سناریوهای مناسب و مشخص بحران انجام دهد. به طور جایگزین بانک باید خصوصیات قرض گیرنده را که بازتابی از آسیب پذیری قرض گیرنده در شرایط بد اقتصادی یا حوادث غیر مترقبه است را بدون به کارگیری سناریوی خاص بحران در نظر گیرد. طیف شرایط اقتصادی که هنگام ارزیابی در نظر گرفته میشود باید همسو با شرایط فعلی و آنهایی باشد که احتمال رخداد آنها در یک چرخه اقتصادی مربوط به منطقه صنعت جغرافیا زیاد است.

۴۱۶ با در نظر داشتن مشکلات پیش بینی رویدادهای آینده و تأثیری که آنها بر شرایط مالی قرض گیرنده خاص خواهند داشت بانک باید یک دیدگاه محافظه کارانه در مورد اطلاعات پیش بینی شده اتخاذ کند. افزون بر این در جایی که داده های محدود در دسترس قرار دارند؛ بانک باید دامنه خطای محافظه کارانه ای را در خصوص تجزیه و تحلیلش لحاظ نماید.

(۷) استفاده از مدل ها

۴۱۷ الزامات این بخش به مدلهای آماری و دیگر روشهای دستی مورد استفاده برای تخصیص رتبه بندی به قرض گیرنده یا تسهیلات یا برآورد احتمال نکول زبان با فرض نکول یا منابع در معرض نکول اعمال می شود. به طور کلی مدلهای امتیازدهی اعتباری و دیگر رویه های رتبه بندی ماشینی تنها از یک زیر مجموعه اطلاعات در دسترس استفاده میکنند هر چند رویه های رتبه بندی ماشینی ممکن است گاهی از برخی خطاهای منحصر به فرد ایجاد شده توسط سیستمهای رتبه بندی که در آنها قضاوت انسانی نقشی مهمی را ایفا میکند پرهیز نماید؛ لیکن استفاده دستی از اطلاعات محدود نیز خود منبع خطاهای رتبه بندی است. مدلهای امتیازدهی اعتباری و دیگر رویه های ماشینی به عنوان مبنای نیمه کامل یا نخستین تخصیص های رتبه بندی مجاز هستند و نقشی را در برآورد خصوصیات زبان ایفا می

کنند. قضاوت انسانی کافی و نظارت انسانی ضروری است تا اطمینان حاصل شود که همه اطلاعات مرتبط

]

و اساسی شامل آنهایی که خارج از قلمرو مدل هستند نیز در نظر گرفته شده و این که مدل نیز به خوبی مورد استفاده قرار می گیرد.

1

بانک باید ناظر خود را متقاعد کند که یک مدل با رویه قدرت پیش بینی خوبی دارد و این که الزامات سرمایه مقررانی به عنوان نتیجه استفاده اش تحریف نخواهد شد. متغیرهایی که ورودی مدل هستند می بایست یک مجموعه منطقی از پیش بینی کننده ها را شکل دهند. مدل باید به طور میانگین نسبت به طیف قرض گیرنده یا تسهیلاتی که بانک در معرض آن است از صحت عمل برخوردار باشد و هیچ گونه دامنه خطای با اهمیت شناخته شده ای نباید وجود داشته باشد.

بانک باید فرایندی برای بررسی داده های ورودی به مدل آماری پیش بینی نکول یا زبان داشته باشد که شامل ارزیابی دقت کامل بودن و تناسب داده مرتبط با تخصیص رتبه مورد تایید است.

بانک باید نشان دهد که داده استفاده شده برای ساخت مدل نماینده جامعه قرض گیرندگان یا تسهیلات واقعی بانک است. هنگام ترکیب نتایج با قضاوت انسانی قضاوت باید همه اطلاعات مرتبط و اساسی در نظر گرفته نشده توسط مدل را لحاظ نماید بانک باید راهنمای مشروح چگونگی ترکیب قضاوت انسانی و نتایج مدل را مستند کرده باشد.

بانک باید رویه هایی برای بازنگری انسانی تخصیص رتبه مبتنی بر مدل را دارا باشد. چنین رویه هایی باید تمرکز بر یافتن و محدود سازی خطاهای مرتبط با ضعفهای شناخته شده مدل داشته و همچنین باید در برگیرنده تلاشهای مستمر معتبر برای بهبود عملکرد مدل باشد.

بانک باید از چرخه منظم اعتبار سنجی مدل برخوردار باشد که شامل پایش پایداری و عملکرد مدل بازنگری روابط مدل و آزمون خروجیهای مدل در مقابل پیامدها است.

و

:(

ق ؟

(vi) مستند سازی طراحی سیستم رتبه بندی

معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران معاونت نظارتی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۴۱۸ بانک ها باید طراحی سیستمهای رتبه بندی و جزئیات عملیاتی خود را به صورت کتبی مستند

سازی کنند. مستند سازی باید گواهی بر تطبیق بانک با حداقل استانداردها باشد و باید موضوعاتی چون

تفکیک پرتفوی معیار رتبه بندی مسئولیتهای طرفهایی که قرض گیرنده و تسهیلات را رتبه بندی

می کنند تعریف اجزای تشکیل دهنده استثناء رتبه بندی طرف هایی که صلاحیت تایید استثنائات را دارند تواتر بازنگریها و مدیریت نظارت فرایندهای رتبه بندی در آن ذکر شده باشد. بانک باید منطق انتخاب معیار رتبه بندی داخلی خود را مستند نموده و همچنین باید قادر به فراهم آوری تحلیل هایی باشد که نشان دهد معیار رتبه بندی و رویه ها منجر به رتبه بندی هایی میشوند که به صورت معناداری ریسک را تفکیک میکنند معیار رتبه بندی و رویه ها می بایست به صورت دوره ای مورد بازبینی قرار گیرند تا تعیین کنند که آیا آنها کاملاً قابل اعمال به پرتفوی فعلی و شرایط خارجی هستند یا نه بعلاوه بانک باید سابقه تغییرات عمده در فرایندهای رتبه بندی ریسک را مستند نموده و چنین مستندسازی ای باید شناسایی تغییرات انجام شده در فرایندهای رتبه بندی ریسک متعاقب آخرین بازنگری نظارتی را پشتیبانی کند ساختار تخصیص رتبه بندی از جمله ساختار کنترل داخلی نیز باید مستند گردد.

۴۱۹ بانک ها باید تعاریف خاص نکول و زبان مورد استفاده داخلی را مستند نموده و همچنین سازگاری با تعاریف مرجع مندرج در پاراگرافهای ۴۵۲ تا ۴۶۰ را نشان دهند.

۴۲۰ اگر بانک مدلهای آماری را در فرایندهای رتبه بندی به کار گیرد می بایست روش های آنها را نیز مستند کند. این مواد باید طرح تفصیلی نظریه مفروضات و یا مبانی ریاضی و تجربی تخصیص برآوردها به رتبه ها، هر یک از متعهدین منابع در معرض ریسک یا مجموعه آنها و منبع (منابع داده مورد استفاده برای برآورد مدل را فراهم نماید؛ یک فرایند آماری خیلی دقیق شامل آزمونهای عملکرد خارج از نمونه و خارج از زمان) برای اعتبار دهی به مدل را ایجاد کند و هر شرایطی که تحت آن مدل به طور موثر عمل نکند را نشان دهد.

۴۲۱ استفاده از مدل خریداری شده از فروشنده ثالث که حق مالکیت فناوری دارد توجیهی برای معافیت از مستند سازی یا هر الزام دیگری برای سیستمهای رتبه بندی داخلی نیست مسئولیت متقاعد کردن

(1) پوشش رتبه ها

۴۲۲ برای منابع در معرض ریسک شرکتی دولتی و بانکی باید به هر یک از قرض گیرنده ها و تمامی ضامن های واجد شرایط رتبه تخصیص داده شود و هر یک از منابع در معرض ریسک به عنوان بخشی از فرایند تصویب تسهیلات باید به یک رتبه وام مرتبط شود به طور مشابه در خصوص تسهیلات خرد؛ هر یک از منابع در معرض ریسک باید به عنوان بخشی از فرایند تصویب تسهیلات به یکی از مجموعه ها تخصیص داده شود.

۴۲۳ هر شخص حقوقی مستقلی که از بابت آن بانک در معرض ریسک قرار گرفته باید به طور جداگانه رتبه بندی شود بانک باید دارای سیاستهای قابل قبولی برای ناظر خود در خصوص نحوه تعامل با هر موسسه در درون گروه مرتبط مشتمل بر موقعیت هایی باشد که بر اساس آن رتبه های یکسانی جهت همه یا برخی از موسسات وابسته میتواند تخصیص داده شود یا خیر.

(ii) یکپارچگی فرایند رتبه بندی

استانداردهای لازم برای منابع در معرض ریسک شرکتی دوامی و بانکی

۴۲۴ تخصیص و بررسی دوره ای رتبه ها باید به نحوی تکمیل یا مورد تایید گروهی قرار گیرد که به طور مستقیم از تمدید رتبه اعتباری منتفع نمی باشند استقلال فرایند تخصیص رتبه بندی را می توان از طریق طیف وسیعی از روشها بدست آورد که به

دقت توسط ناظرین مورد بررسی قرار خواهد گرفت. این فرایندهای عملیاتی باید در رویه های بانک مستند و در سیاست های بانک گنجانده شود. سیاستهای اعتباری و رویه های ایجاد تعهد باید استقلال فرایند رتبه بندی را تقویت و تکمیل نماید. ۴۲۵ باید رتبه های قرض گیرندگان و تسهیلات حداقل به صورت سالانه تجدید نظر شود. اعتبارات (

خاص به خصوص قرض گیرندگان دارای ریسک بالا و یا منابع در معرض ریسک مشکل دار باید با تناوب بیشتری مورد بررسی قرار گیرد. علاوه بر این در صورتی که اطلاعات مهم در مورد

1

قرض گیرنده یا تسهیلات بدست آید بانک ها باید رتبه های جدیدی به کار گیرند.

لا

۶

۴۲۶ بانک باید دارای فرآیند موثر در به دست آوردن و به روز رسانی اطلاعات مربوطه و اساسی در مورد شرایط مالی قرض گیرنده و همچنین خصوصیات تسهیلاتی که بر زبان با فرض نکول و منابع در معرض نکول مانند شرط وثیقه تاثیر گذار است؛ باشد. تحت چنین شرایطی بانک باید رویکردی برای به روز رسانی به موقع رتبه بندی قرض گیرنده داشته باشد.

استانداردهای لازم برای منابع در معرض ریسک خرد

۴۲۷ بانک باید مشخصات زبان و وضعیت تأخیر در بازپرداخت هر مجموعه ای از ریسک را که شناسایی شده حداقل به صورت سالانه مورد بررسی مجدد قرار دهد. همچنین باید وضعیت هر یک از قرض گیرندگان درون هر مجموعه را به عنوان وسیله ای برای تضمین این که همواره تخصیص منابع در معرض ریسک به مجموعه ای صحیح صورت میگیرد حتما مورد بازبینی قرار دهد. رعایت این الزام میتواند با بررسی نمونه معرف منابع در معرض ریسک مجموعه محقق شود.

(iii) اغماض ها

۴۲۸ در تخصیص رتبه بندی بر اساس قضاوت حرفه ای بانکها باید به وضوح شرایطی که احتمال می رود کارمندان از خروجی روند رتبه بندی اغماض نمایند را تبیین کنند؛ از جمله چگونه و تا چه حد و توسط چه کسی این اغماضها میتواند مورد استفاده قرار گیرد برای رتبه بندی مبتنی بر مدل بانک باید در جایی که قضاوت انسانی رتبه بندی مدل را نادیده میگیرد، متغیرها مستثنی می شوند یا ورودی ها تغییر می یابند رهنمودها و فرآیندهایی را برای پایش این گونه موارد در نظر بگیرد. این رهنمودها باید شامل شناسایی کارکنانی با

